

Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliği (Seri No 75)

Sayı : BÜMKO-KY-10-115567-34-8563-7

Konu : 2595 sayılı Yasa uygulaması hk.

15.2.1982 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak 1.3.1982 tarihinden itibaren yürürlüğe giren 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 1765 sayılı Üniversite Personel Kanunu ile 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Bazı Maddelerinin Kaldırılması Hakkındaki 2595 sayılı Kanunun uygulamasına ilişkin olarak aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli; görülmüştür.

1 - Ek Göstergeler (Madde : 43)

Devlet Memurları Kanununun 43 üncü maddesinde yapılan değişiklik ile, evvelce sadece Genel İdare, Emniyet, Mülki İdare Amirliği ve Mİlli İstihbarat hizmetleri sınıflarına dahil bazı kadrolar için uygulanmakta olan ek gösterge sistemi yaygınlaştırılmış bulunmaktadır:

Sözü edilen 43 üncü maddenin (B) bendinde hangi hizmet sınıflarında, hangi ünvanları taşıyanlar için hangi miktarda ek gösterge verileceği ayrıntılı olarak gösterilmiş, sadece Genel İdare Hizmetleri sınıfına dahil olanların ek göstergelerinin Kadro Kanununa ekli cetvellerde gösterileceği belirtilmekle yetinilmiştir. Ancak, 2595 sayılı Kanunun Geçici 2 nci maddesi uyarınca bu sınıfa dahil olan personel, sözü edilen Kadro Kanunu kanunlaşmış yürürlüğe girinceye kadar Bakanlar Kurulu Kararlar ile belirlenmiş olan ek göstergelerden yararlanmaya devam edeceklerdir.

Anılan 43 üncü maddenin (B) bendinin uygulanmasında aşağıdaki hususlara uyulması gerekmektedir :

A) (B) bendinin (b), (c), (e) ve (j) fıkralarında, bu fıkralara göre ek gösterge verilecek personel, 5 inci ve daha aşağı derecelerde olanlar için fiilen alınan aylık derecesine göre belirlendiği halde; 4, 3, 2 ve I inci dereceler için öngörülen ek göstergeler fiilen işgal edilen kadro derecesine bağlanmıştır . Bu nedenle, 1, 2, 3 ve 4 üncü dereceli kadroları fiilen işgal etmekte olan personele, kazanılmış hak aylık derecelerine bakılmaksızın kadro derecelerine göre belirlenen ek göstergelerin verilmesi; 5 inci ve daha aşağı derecelerdeki kadroları işgal eden personele ise, 5 inci derece için öngörülmüş olan ek göstergeyi geçmemek şartı ile fiilen aldıkları aylık derecesine göre belirlenen ek göstergenin uygulanması gerekmektedir.

Fiilen aldıkları aylık dereceleri daha yüksek olsa bile, işgal ettikleri kadroların dereceleri 5 veya daha düşük olanlara 1, 2, 3 veya 4 üncü derece kadrolar için öngörülmüş bulunan ek göstergelerin uygulanmasına imkan bulunmamaktadır.

ÖRNEK 1) 5 inci derece kadro karşılık gösterilmek suretiyle atanmış bulunan ve 8 inci derecenin 3 üncü kademesinden aylık alan bir avukat 5 inci derece için öngörülmüş olan 150 ek göstergeden değil fiilen aylık aldığı 8 inci derece için öngörülmüş olan 100 ek göstergeden yararlanacaktır.

ÖRNEK 2) Kazanılmış hak aylık derecesi 3 olan ve fiilen 3 üncü derecenin ikinci kademesinden aylık alan bir eczacının işgal ettiği kadronun derecesi 7 ise, üçüncü derece için

öngörülen 300 ek göstergeden değil, 5 inci derecenin aylığını da almış sayılacağından 150 ek göstergeden yararlanabilecektir.

B) Anılan bendin (b), (c), (d), (e), (f), (g), (h) ve (i) fıkralarında öngörülen ek göstergeler, işgal edilen kadroların sınıfları ve bu sınıflara dahil kadrolarda bulunanların tahsil durumları itibariyle belirlenmiştir. Bu nedenle, uygulamada bu iki şartın bir arada mütalaası zorunlu olup; ilgililerin önce atanmış oldukları kadronun sınıfına, sonra da diplomalarındaki ünvanlarına bakılması gereklidir.

Bu nedenle, örneğin, Genel İdare Hizmetleri sınıfına dahil bir kadroyu işgal eden mühendis, anılan (B) bendinin (b) fıkrasında öngörülen ek göstergeden yararlanamazken, Teknik Hizmetler sınıfında «Teknisyen» ünvanlı kadroya atandığında, mühendisler için öngörülen ek göstergeden yararlanabilecektir.

C) Anılan bendin (j) fıkrası, kadro ünvanları sayılan denetim elemanlarından belli şartları haiz alanlarına verilecek ek göstergelere ilişkindir.

Sözü edilen fıkraya göre, kadroları 657 sayılı Kanununun 36 ncı maddesinde sayılan hizmet sınıflarının (Mülki İdare Amirliği Hizmetleri Sınıfı hariç) hangisine dahil olursa olsun, kadro ünvanları bendde sayılmış olan denetim elemanlarından :

a - En az üç yıl süreli yükseköğretim veren fakülte ve yüksekokulu bitiren,

b - Mesleğe özel bir yarışma sınavı ile giren ve belirli süreli meslek içi eğitimden sonra özel bir yeterlik sınavı sonunda atanmış olanlar bu fıkraya göre ek gösterge alacaklardır. Ancak, özel kanunlarında hüküm bulunması şartı ile, bu kanunların öngördüğü nitelikleri taşıyanlardan yükseköğrenimli olanlar, en az on yıl mesleki görev yapmış ve bu kanunların öngördüğü usule göre seçilip atanmış olmak kaydı ile aynı ek göstergeden yararlanabileceklerdir.

Özel kanunlarında hüküm bulunmadığı halde, kararname, tüzük ve yönetmelik hükümleri uyarınca yukarıdaki (a) ve (b) bölümlerindeki usule göre denetim elemanı kadrolarına atanmış olanların (sınav şartı sonradan yerine getirilse dahi ek göstergeden yararlandırılması mümkün değildir.

2 - Kadro Karşılık Gösterilmek Suretiyle Atama (Madde : 45)

657 sayılı Kanununun 2595 sayılı Kanunla değişik 45 inci maddenin 2 nci fıkrasına göre 5 inci ve daha aşağı derecelerdeki kadrolara derece yükselmesi için gerekli nitelikte memur bulunmaması halinde, kazanılmış hak aylık derecelerinin üç üst derecesini aşmaması ,koşuluyla aynı sınıf tan bu dereceler karşılık gösterilerek kendi dereceleriyle memur atanabilecektir.

ÖRNEK : Genel İdare Hizmetleri Sınıfında kazanılmış hak aylığı 12.nci derecenin 3 üncü kademesi olan bir memur, 9 uncu dereceye atanabilecek nitelikte başka bir memur bulunmaması halinde en çok 9 uncu derece kadro karşılık gösterilerek atanabilecek, ancak aylığını, 12 nci derecenin 3 üncü kademesi üzerinden alacaktır.

1.3.1982 tarihine kadar 45 inci maddenin eski şekline göre, kazanılmış hak aylıklarının üç üst derecesinden daha yukarı derecelere atanmış olanlar için maddenin yeni şekline göre bir işlem yapılmasına gerek bulunmamaktadır. Ancak, bu gibilerin kadrolarının değiştirilmesi veya

başka kadrolara atanmaları halinde kadro derecesinin, kazanılmış hak aylık derecelerinin en çok üç üst derecede olması şartı aranacaktır.

3 - Yer Değiştirme Suretiyle Atananlarda ödeme Emri Aranmayacağı (Madde : 62)

Devlet Memurları Kanununun 62 nci maddesinin değişik üçüncü fıkrasına göre, yer değiştirme suretiyle atamaları yapılan memurlar, atama emirlerinin tebliği üzerine yollukları ödeme emri aranmaksızın ödenecek, daha sonra ödeme emirleri istenilecektir. Tabiiyle kurumlar bu şekilde yapacakları atamaları planlarken bütçelerine konulan ödenek miktarını gözönünde bulunduracaklar böylece yolluklar ödeme emri aranmaksızın ödenmekle birlikte, ödenek üstü ödemede bulunulmasına da bütçe yılı itibariyle yol açılmamış olacaktır.

4 - Derece Yükselmesi Usul ve Şartları (Madde : 68)

Devlet Memurları Kanununun «Derece yükselmesinin şartları ve usulü başlığını taşıyan 68 inci maddesi, 2595 sayılı Yasanın 5 inci maddesi ile şu değişikliklere uğramıştır :

A) Maddenin «A» bendine göre derece yükselmesi yapılabilmesi için öngörölmüş olan «yeterlik veya yarışma seçmesi» ile yeterlik veya yarışma sınavı»nı kazanmış olma koşulu kaldırılmıştır. B) Kazanılmış hak aylıkları daha alt derecelerde olmakla birlikte eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfı dışında kalan sınıfların 1- 4 üncü derecelerindeki kadrolarına atanacakların daha önce olduğu gibi yine yüksek öğrenim görmüş olmaları gerekmekte ve ayrıca;

- 1 inci dereceli görevlerden ek göstergesi 500 veya daha yukarı olan görevlere atanabilmek için en az 15 yıl,

- 1 inci derece görevlerden ek göstergesi 500'den az olanlar ile 2 nci derece görevler için en az 12 yıl,

- 3 ve 4 üncü dereceli görevleri için en az 9 yıl.

13.12.1960 tarih ve 160 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine tabi kuruluşlarda çalışmış olmaları gerekmektedir. Bu sürenin hesabında yasama organı üyeliğinde; kanunla kurulan fonlar,da, muvazzıf askerlikte ve okul devresi dahil yedek subaylıkta geçen süreler dikkate alınacaktır.

68 inci maddenin değişik «Bu bendine göre 1- 4 üncü derece kadrolara atanacakların kazanılmış hak aylığına esas dereceleri ile atanacakları kadro dereceleri arasında iki dereceden fazla fark olmaması gerekmektedir.

1.3.1982 tarihinden sonra 68 inci maddenin (B) bendine göre yapılan atamalarda memur, atandığı kadronun görevini yapacak, bu kadronun gerektirdiği ek gösterge, yan ödeme, tazminat ve diğer haklarından faydalanacak; ancak aylığı, kazanılmış hak aylığı üzerinden ödenecektir.

ÖRNEK : Kazanılmış hak aylığı 3 üncü derecenin 2 nci kademesi olan bir memur, ek göstergesi 500 olan 1 inci dereceden bir kadroya atanacağıında bu kadronun yan ödeme ve tazminatlarından faydalanacaktır. Aylığı ise 3 üncü derecenin 2 nci kademe aylığının göstergesi olan 965 rakamına 500 ek gösterge eklenmek suretiyle 1465 gösterge üzerinden ödenecektir.

5 - Bilgilerini Artırmak İçin Yabancı Ülkelere Bursla Gönderilenlere Yapılacak Ödeme (Madde : 79)

657 sayılı Yasanın 2595 sayılı Yasa ile değişik 79 uncu maddesinin 2 nci fıkrasına göre burslu gidenlerin aldıkları burs miktarları ve kurumlarınca gönderilenlerin transfer edilen aylık karşılıkları, gittikleri ülkede sürekli görevle bulunan ve 9 uncu derecenin 1 inci kademe aylığını alan meslek memurlarının yurtdışı aylığının yarısından az olması halinde aradaki fark, hiç bir kesintiye tabi tutulmadan, ilgilere net olarak ödenecektir.

Bu farkın hesabında, 15.12.1981 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan 14.8.1981 tarih ve 8/3465 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı hükümleri ile bu Kararnamenin «A» cetveli esas alınacaktır.

6 - Derece Değişikliğinde Verilecek Aylık (Madde : 161)

A) Yasanın 161 inci maddesinin (A) bendinin değişik şekline göre bir üst dereceye atanan memur, yeni girdiği derecenin ilk kademe aylığını alacaktır. Ancak, yeni girdiği derecenin ilk kademe göstergesi evvelce iktisap ettiği göstergedeki düşük ise, yeni kadronun da, evvelce iktisap ettiği göstergeye eşit göstergedeki kademe aylığını alacak ve terfi etmeden önce bulunduğu kademe geçiren süre kadar (1.3.1982 tarihinden önce geçen süreler de dahil olmak üzere) terfi ettiği derecenin kademesinde kıdemli sayılacaktır.

ÖRNEK : 1.2.1981 tarihinde 9, uncu derecenin 4 üncü, 1.2.1982 tarihinde 5 inci kademe aylığını alan bir memur, 1.3.1982 tarihinde 8 inci dereceye terfi ettirildiği takdirde, 8 inci derecenin 2 nci kademe aylığını almakla birlikte bu kademe bir ay kıdemli sayılacak, 1.2.1983 tarihinde 3 üncü kademe ve 1.2.1984 tarihinde de 4 üncü kademe ilerleyebilecektir.

B) 68 inci maddenin «A» bendinin (b) fıkrasında, derece yükselmesi yapılabilmesi için «Derecesi içinde en az 3 yıl ve bu derecenin 3 üncü kademesinde 1 yıl bulunmuş » olmak koşulu yer almaktadır. u nedenle, bir derecede 3 yıl bulunulmadan derece yükselmesi yapılması mümkün değildir.

ÖRNEK : 8 inci derecenin 8 inci kademesinde bulunan bir memur, 7 nci dereceden kadro sağlandığı takdirde bu derecenin 5 inci kademesine terfi ettirilerek 8 inci derecenin 8 inci kademesinde geçirdiği süre kadar kıdemli sayılacaktır. Ancak, ilgilinin 6 ncı dereceye yükselmesi için 7 nci derecede 3 yıl bulunmuş olması gerekecektir.

C) 161 inci maddenin (B) bendine göre kazanılmış hak aylık derecelerinden daha aşağı bir dereceye atanan memurların durumunun 5434 sayılı Yasanın 2559 sayılı Yasa ile değişik 15 inci maddesinin 1 inci fıkrası ile birlikte düşünülmesi gerekecektir.

Buna göre, kazanılmış hak aylık derecelerinden daha aşağı bir dereceye atanan memur,, atandığı derecede, eski derecesinde almakta olduğu kademe göstergesine eşit göstergeye; eşit gösterge yok ise en yakın kademenin göstergesine karşılık gelen aylığı alacaktır. 161 inci maddenin (A) bendinin son fıkrası hükmü kıyasen uygulanmak suretiyle üst derecede geçen sürelerin kıdemden sayılmak suretiyle, alt derecede değerlendirilmesi gerekecektir. Kazanılmış hak aylığındaki kademe ilerlemesi ise, memur eski kadrosundan. ayrılmamış gibi düşünülerek 2559 sayılı Yasaya göre yapılacak, ancak derece yükselmesi yaptırılmayacaktır.

ÖRNEK : 1.4.1981 tarihinde 6 ncı derece kadroda 3 üncü kademe aylığını almaya başlayan bir memur, 1.10.1981 tarihinde 7 nci dereceden bir kadroya. atanmış ise, 7 nci derecenin 6 ncı kademe aylığını alacak, 1.4.1982 tarihinde ödemeye esas (kadro) aylığı 7 nci derecenin 7 ncı kademesine, kazanılmış hak aylığı da 6 ncı derecenin 4 üncü .kademesine iletilecek ve emekli keseneği de bu kademe üzerinden kesilecektir.

D) 1.3.1982 tarihinden önce kendi istekleri ile kazanılmış hak derecelerinden aşağı derecelere atanmış olanlar, 1.3.1982 tarihinden önce yürürlükte bulunan gösterge tablosunun özelliğini dikkate alarak alt dereceye atanmayı istediklerinden, yeni bir atama veya derece değişikliği yapılmaya kadar, 161 inci maddenin önceki şekline göre bulunan derece ve kademe üzerinden aylık almaya devam edeceklerdir.

ÖRNEK : Kazanılmış hak aylığı 5 inci derecenin 2 nci kademesinde (635 göstergede) iken 1.2.1982 tarihinde ,kendi isteği ile Devlet Memurları Kanununun 74 ve 161/B maddesi uyarınca 6 ncı derecenin 6 ncı kademesine (630 göstergeye) atanmış olan bir memuru kademedeki aylık almaya ve ilerlemeye devam edecektir. İlgilinin 1.3.1982 tarihinden sonra yeni gösterge tablosuna göre 6 ncı derecenin 5 inci kademesine gelmesi gerekmekte ise de atama, anılan tarihten önce olduğu için durumu değişmeyecektir.

7 - Kademe İlerlemesinde Aylığa Hak Kazanma (Madde : 166)

657 sayılı Yasanın 2595 sayılı Yasa ile değişik 166 ncı maddesi uyarınca, kademe ilerlemesi yapacak Devlet Memurları, bu ilerlemeye hak kazandıkları tarihi izleyen ay başından itibaren yeni kademenin aylığını alacaktır. Kademe ilerlemesine ilişkin onayın geç alınmış olması, memurun aylık ve terfi süresi yönünden kaybına neden olmayacaktır.

ÖRNEK : 9 uncu derecenin 1 inci kademesine 1.3.1981 tarihinde atanan bir memur, 21.5.1982 tarihinde alınan onayla sözkonusu derecenin 2 nci kademesine iletmiş olsada 2 nci kademe aylığına, 1.3.1982 tarihinden itibaren hak kazanacak ve 1.3.1983 tarihinde üçüncü kademe aylığına ilerleyebilecektir.

8 - Derece Değişikliğinde Aylığa Hak Kazanma (Madde : 167)

657 sayılı Yasanın 2595 sayılı .Yasa ile değişik 167 nci maddesinde, yürütülmekte olan görevin niteliğinde bir değişme olmaması halinde, derece yükselmesine ilişkin onayın geçerlik tarihini takip eden aybaşından itibaren bir üst derecenin aylığına hak kazanılacağı öngörülmüştür.

ÖRNEK 1) 4 üncü derecenin 3 üncü kademesinde Şube Müdürü olan ve 1.2.1982 tarihinden geçerli olmak üzere 15.3.1982 tarihinde alınan bir onayla yine Şube Müdürü olarak 3 üncü derecenin birinci kademesine getirilen ilgili, onayın geçerlik tarihini izleyen ay başından (1.3.1982 tarihinden) itibaren 3 üncü derecenin 1 inci kademe aylığına hak kazanacaktır.

ÖRNEK 2) Kazanılmış hak aylığı 5 inci derecenin 3 üncü kademesi olup, bu derecedeki asgari bekleme süresini 2.1.1982 tarihinde dolduran ve Servis Şefi kadrosunda bulunan bir memur, 3.3.1982 tarihinde alınan bir onayla 4 üncü derecedeki Şube Müdürü kadrosuna atanması halinde, onay gününü izleyen tarihten sonra yeni görevine başlatılacağından, yeni görevine başlama tarihi 15.3.1982 ise, bu tarihi takip eden aybaşından (1.4.1982 tarihinden) itibaren 4 üncü derecenin aylığına hak kazanacaktır.

9 - Alt Derecelerdeki Memurlara Yapılacak Ödeme 657 sayılı Yasaya 2595 sayılı Yasanın geçici 5 inci maddesiyle verilen hükme göre 380 - 460 arasındaki gösterge rakamları üzerinden aylık alan memurların aylık tutarlarına karşılığında gösterilen brüt miktarlar, özlük haklarıyla ilgilendirilmeksizin ayrıca eklenecek ve bu uygulamaya, asgari ücrette bir değişiklik olmadığı takdirde 31.12.1982 tarihine kadar devam edilecektir.

Ancak, bu ödemedeki, sadece Yasanın yürürlük tarihi olan 1.3.1982 tarihinde görevde bulunanlar yararlanacak, bu tarihten sonra memuriyete girenler yararlanamayacaktır.

ÖRNEK : 1.3.1982 tarihinde görevde olup, 15 inci derecenin 1 inci kademesinde bulunan bir memurun aylığı şöyle hesaplanacaktır;

$$380 \times 30 = 11.400 + 1.650 = 13.050; -TL.$$

Emekli keseneği 11.400,- TL. üzerinden kesilecek, ancak, Gelir, Mali Denge ve Damga Vergileri, gerekli indirimler yapılmak koşuluyla 13.050; TL. üzerinden hesaplanacaktır.

10 - 1.3.1982 Tarihinden Önce 68 inci Maddenin "B" Bendine Göre 1 - 4 ünü Derecelere Atanmış Olanlar

Yasanın yürürlük tarihi olan 1 Mart 1982 tarihinden önce 68 inci maddenin (B) bendi uyarınca kurumların 1, 2, 3 ve 4 üncü derece kadrolarına atanmış bulunanların durumları 2595 sayılı Kanun'un geçici 3 üncü maddesi ile düzenlenmiştir. Madde hükümlerine göre;

A) Durumları 68 inci maddenin yeni Şekline uymayanlardan Bakanlarınca veya atamaya yetkili amirlerince, bu görevlerde kalmaları uygun bulunmayanlar, durumlarına uygun derecelerdeki kadrolara atanacaklar, diğerleri herhangi bir işleme gerek kalmaksızın işgal etmekte oldukları kadro görevlerini yürütecekler ve bu kadro derecesinden aylık almaya devam edeceklerdir.

B) Kurumların 1-4 üncü derecelerine 1.3.1982 tarihinden önce atanandan bu tarihten sonra sadece görev yerleri değişen, fakat kadro ünvan ve dereceleri aynı kalanların da «buldukları görevlerde» bir değişiklik söz konusu olmadığından, işgal etmekte oldukları kadro derecesinden aylık almaya devam edeceklerdir. Buna karşılık, anılan tarihten sonra, kadro ünvan ve dereceleri değişenlerin özlük hakları, 68 inci maddenin (B) bendinin yeni şekline göre ödenecektir 11 - Üniversitelerde İdari Görevleri Yürütenlere Yapılacak Ödemeler

2595 sayılı Kanun ile 1765 sayılı Üniversite Personel Kanununun 16 ncı maddesinde yapılan temel değişiklik, anılan maddenin 2 nci fıkrasının iptali ve bu maddeye 3 yeni fıkra eklenmesidir.

2595 sayılı Kanunun kaldırılan hükümlerle ilgili 20 nci maddesinin (b) işaretli bendi ile 1765 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin 2 nci fıkrası yürürlükten kaldırılmış olduğundan, 1.3.1982 tarihinden itibaren idari görevleri nedeniyle rektörler ile Üniversite Bölüm ve Tıp Merkezi Başkanına aylık tutarlarının (ek gösterge dahil) % 30'u, Rektör Yardımcısı ve Dekanlara % 15'i, Yüksekokul Müdürü ve Dekan Yardımcılarına % 10'u oranında brüt ödemede bulunulacaktır. Bu hesaplama yapılırken anılan 16 ncı maddede öngörülen diğer ödemelerin, aylık miktarlarına dahil edilmeyeceği tabidir. Öte yandan, 1765 sayılı Kanuna tabi olmayan (yani üniversitelerin aylıklı öğretim üye ve yardımcısı olmayan) kişiler arasından atanacak rektörlere verilecek özlük hakları da anılan maddede düzenlenmiş olup, bu kişilere de 657

sayılı Kanuna göre ödenebilecek en yüksek aylık ($11400 + 600 = 2000$ gösterge x katsayı) ve aynı miktarda brüt ek ödeme verilecektir. Üniversite dışından atanacak rektörler 1765 sayılı Kanunun 12 ve 13 üncü maddeleri hükümlerinden de yararlanacaklarından, bunlara 657 sayılı Kanunun 187 - 213 üncü maddeleri uyarınca mahrumiyet yeri ödeneği aile yardımı, doğum yardımı, ölüm yardımı, tedavi yardımı, cenaze yardımı ve yakacak yardımı da verilebilecektir. Emekli aylığı almakta olanların bu aylıklarının ödenmesine devam edilmesi de anılan kanunla öngörölmüş bulunmaktadır emekli olmayanlar ise genel hükümlere göre T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirileceklerdir.

1765 sayılı Kanunun 16 ncı maddesine 2595 sayılı Kanunla eklenen son fıkra, 2547 sayılı Kanunun 34 üncü maddesi uyarınca sözleşmeli olarak çalıştırılacak yabancı uyruklu öğretim elemanlarının ücretlerinin tespiti ile ilgili bulunmaktadır.

12 - Emeklilik Artış Farkları ve Memur Yardımlaşma Kurumu Müesseseleri

657 sayılı Kanunun 43 üncü maddesinde yapılan değişiklik ile gösterge tablosu yeniden düzenlenmiş, 300 olan 15 inci derecenin 1 inci kademe göstergesi 380'e, 1200 olan 1 inci derecenin son kademe göstergesi 1400'e yükseltilmiştir.

Diğer taraftan, 657 sayılı Kanunun 43 üncü maddesinin 14 sayılı Kanun Hükümünde Kararname ile değişik şeklinde yer alan ve Gösterge tablosunda yapılacak değişiklikler nedeniyle ortaya çıkacak artış farkları için 5434 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin (c) fıkrası hükmü uygulanmaz ibaresine maddenin yeni şeklinde yer verilmemiştir.

Diğer yandan, aynı Kanunun 19 uncu maddesi ile 657 sayılı Kanunun 154 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan «..... Emekli Kanunu hükümleri dışından ibaresi yürürlükten kaldırılmış olduğundan, fıkra, Katsayı değişimi, aylıklarda artış veya eksilish sayılmaz şeklini almış ve böylece katsayı artışı suretiyle aylık tutarlarında meydana gelen artışın, artış farkı olarak Emekli Sandığı'na gönderilmesine gerek kalmamıştır.

Kazanılmış hak aylıkları 1 inci derecenin 4 üncü kademesinde olup ek göstergeleri emeklilik keseneğine tabi olanların, bu ek göstergelerinin, bu Kanunla veya bundan sonra yapılacak olan düzenlemelerle artırılması halinde, ilk ay için, aylıklarda meydana gelen artışlar T.C. Emekli Sandığı'na artış farkı olarak kesilip gönderilecektir. Kazanılmış hak aylıkları 1 inci derecenin 4 üncü kademesinde olduğu halde, bir Kanunla veya ileride yapılacak düzenlemelerle ek gösterge verilen görevde bulunanların veya ek göstergeleri yükseltilemlerin aylıklarından, ek gösterge uygulandığı ya da yükseltildiği ilk ay için artış farkı kesilerek T.C. Emekli Sandığı'na yatırılacaktır.

13 - Sağlık Personeli, Bilindiği üzere, 31.12.1980 günlü Mükerrer Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiş bulunan 2368 sayılı «Sağlık personelinin Tazminat ve Çalışma Esaslarına Dair Kanun»la 2162 sayılı «Sağlık Personelinin Tam Süre Çalışma Esaslarına Dair Kanun» yürürlükten kaldırılmış bulunmaktadır.

2162 sayılı Kanunla verilmesi öngörölen tazminatların yerine, söz konusu Kanunla, Aralık 1980 ayı itibariyle bu tazminatlardan yararlanmakta olanların (sanatlarını serbest olarak icra etmemek kaydı ile Aralık 1980 ayındaki gelir düzeyini devam ettirebilmelerini temin amacı ile, Kanunun birinci maddesinin birinci fıkrasında sayılan ödemelerin net miktarlarıyla ikinci fıkrasında sayılan ödemelerin net miktarı arasındaki farkın tazminat olarak verilmeye devam edilmesi öngörölmüş bulunmaktadır.

Ancak, 2595 sayılı Kanununun 13 üncü maddesi ile 657 sayılı Kanununun 213 üncü maddesinden sonra gelen «Zam ve Tazminatlar» başlıklı değişik ek maddesine göre görevlerinin yetki, sorumluluk ve nitelikleri dikkate alınarak Bakanlar Kurulunca belirlenecek esas ve ölçüler dahilinde ayrıca «Özel Hizmet Tazminatı» ödenmesi kabul edilmiş, aynı Kanunun geçici 16 ncı maddesinde de Özel Hizmet Tazminatının, 31.12.1980 tarih ve 2368 sayılı Kanununun 1 inci maddesinin birini fıkrasında sayılan ödeme çeşitleri ile birlikte fark tazminatı mukayyesine dahil edileceği hükme bağlanmıştır. Bu durumda;

657 sayılı Kanun kapsamına giren sağlık personeline Aralık 1980 ayında yapılmış olan (Aylık, Yakacak Yardımı, Meslek Tazminatı, Hizmet Niteliği Tazminatı) ödemelerin net toplamı ile 1 Mart 1982 tarihi itibariyle yapılabilecek (Aylık, Yakacak Yardımı, İş Güçlüğü, İş Riski, Temininde Güçlük Zammı ve Mali Sorumluluk ve Özel Hizmet Tazminatı ile varsa Mahrumiyet Yeri Ödeneği) ödemelerinin net toplamı dikkate alınarak Aralık 1980 ayında ele geçmiş olan miktardan az olduğu takdirde, aradaki fark, tazminat olarak ödenecektir.

14 - 1.3.1982 Tarihinde İşçi veya Sözleşmeli Personel Statüsünde Bulunanların İntibakı

2595 sayılı Yasanın 9 uncu maddesinde, bu Kanuna tabi Kurumlarda 1.3.1982 tarihinde sürekli işçi statüsü ile ya da sözleşmeli personel olarak çalışanlardan 1.9.1982 tarihine kadar memurluğa geçmek için yazılı olarak başvuranların, 657 sayılı Yasanın değişik ek geçici 1, 2 ve 3 üncü maddelerine göre intibaklarının yapılabileceği hükme bağlanmıştır.

Bu gibi personelden, 1.3.1979 tarihinde 160 sayılı Yasanın 4 üncü maddesi kapsamında olan kuruluşlarda görevde olanlar ile daha önce bu tür görevlerde çalışmış olup, 1.3.1979 tarihinde muvazzaf askerlik görevini yapmakta olanların kazanılmış hak aylıklarına, 2182 sayılı Yasa uyarınca, ayrıca bir derece ilave edilecektir.

Ancak, sözkonusu personelin intibakı yapılırken öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri derece (2182 sayılı Yasa hükmü sonradan uygulanacaktır) aşılmayacaktır.

İlgililerin intibaklarının yapılabilmesi için durumlarına uygun beş kadro bulunması ya da yeni kadro alınması ve kurumların, ilgililerin istemlerini uygun bulması gerekmektedir.

ÖRNEK : 1.3.1982 tarihinde işçi statüsünde 30 yıldır çalışmakta olan bir ortaokul mezunu, öğrenim durumu nedeniyle 4 üncü dereceye intibak ettirilmeyecek, kazanılmış hak aylığı ancak 5 inci derecenin 4 üncü kademesine getirildikten sonra 2182 sayılı Yasa uyarınca kazanılmış hak aylığı 4 üncü derecenin 4 üncü kademesine yükseltilerek aylığı buradan ödenecektir.

Bilgileri ve gereğini arz ve rica ederim.